

Znak sprawy: KO.IT.5533.154.2016.BK.MPS

Protokół
kontroli, w trybie działań doraźnych
dotyczącej realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego dla
uczniów z upośledzeniem w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym
w szkole podstawowej oraz nadzoru dyrektora w zakresie realizacji
podstawy programowej, przeprowadzonej w Szkole Podstawowej
Specjalnej w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Szprotawie,
na wniosek rodzica.

1. Kontrolę w Szkole Podstawowej Specjalnej w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Szprotawie, ul. Sobieskiego 69, 67-300 Szprotawa, której dyrektorem jest Aleksandra Hucal, rozpoczęto i zakończono w dniu 28 listopada 2016 r. Dniem, w którym odbywały się czynności kontroli w szkole, był dzień 28 listopada 2016 r. Kontrolę przeprowadził zespół wizytatorów w składzie: Beata Kulasza - starszy wizytator Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp. oraz Marzena Pulik-Sowińska - starszy wizytator Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp., ul. Jagiellończyka 10, 66-400 Gorzów Wlkp., na podstawie upoważnień z dnia 24 listopada 2016 r. nr 685/2016 i 686/16, wydanych przez Lubuskiego Kuratora Oświaty.

2. W trakcie kontroli:

- 1) dokonano analizy dokumentacji, w tym:
  - a) Statutu Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Szprotawie, w części dotyczącej organizacji Ośrodka, zadań Ośrodka, zadań i obowiązków dyrektora,
  - b) Procedury prowadzenia i przechowywania dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej, opiekuńczej i egzaminacyjnej w SOSW w Szprotawie,
  - c) dzienników lekcyjnych dla szkoły podstawowej, dzienników lekcyjnych edukacji wczesnoszkolnej, dzienników zespołowych zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, dzienników zajęć specjalistycznych,
  - d) losowo wybranych Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych,
  - e) Szkolnego zestawu programów nauczania,
  - f) losowo wybranych rozkładów i programów nauczania,
  - g) Planu nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2016/2017,
  - h) Kalendarz imprez i uroczystości w roku szkolnym 2016/2017,
  - i) innej dokumentacji dotyczącej przedmiotu kontroli;
- 2) przeprowadzono rozmowę z wicedyrektor – panią Anną Sobczyńską,
- 4) przeprowadzono rozmowę z dyrektorem – panią Aleksandrą Hucal.

3. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym stwierdzone nieprawidłowości w zakresie objętych kontrolą

W trakcie kontroli ustalono, iż w roku szkolnym 2016/2017 w Szkole Podstawowej Specjalnej w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Szprotawie, zgodnie z arkuszem organizacji, utworzono oddziały:

- a) klasy [REDACTED] „autystycznej”, do której uczęszcza dwoje uczniów, w tym: 1 uczennica posiadająca orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na autyzm i 1 uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na niepełnosprawności sprzężone – autyzm i upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym;
- b) klasy [REDACTED] „autystycznej”, do której uczęszcza dwoje uczniów, w tym: 1 uczennica posiadająca orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na autyzm i 1 uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na niepełnosprawności sprzężone – autyzm i upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym;
- c) klas [REDACTED] i Zespołu Edukacyjno-Terapeutycznego A, do którego uczęszcza 8(+1) uczniów, w tym: 1 uczeń klasy [REDACTED] 2 uczniów klasy [REDACTED] 1 uczeń klasy [REDACTED] którzy posiadają orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim, 4 uczniów klasy [REDACTED] posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym oraz 1 uczeń klasy [REDACTED] posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym i realizujący indywidualne nauczanie;
- d) Zespołu Edukacyjno-Terapeutycznego B, do którego uczęszcza 8 uczniów, w tym: 3 uczniów klasy [REDACTED], 2 uczniów klasy [REDACTED] i 3 uczniów klasy [REDACTED] posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym;
- e) Zespołu Edukacyjno-Terapeutycznego C, do którego uczęszcza 9 uczniów klasy [REDACTED] posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym;
- f) Zespołu Rewalidacyjno-Wychowawczego ZRW A, do którego uczęszczają 2 uczennice posiadające upośledzenie umysłowe w stopniu głębokim;
- g) Zespołu Rewalidacyjno-Wychowawczego ZRW B, do którego uczęszcza 2 uczniów posiadających upośledzenie umysłowe w stopniu głębokim.

Ustalono, iż *Statut Ośrodka* określa m.in. liczbę uczniów w 9 oddziałach/grupach wychowawczych, w tym: dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim wynosi on 10-16 uczniów, dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – 6-8 uczniów. Jednocześnie zapisano, iż w „szczególnie uzasadnionych przypadkach, za zgodą organu prowadzącego, tworzy się klasy łączone, (...), dopuszcza się również zwiększenie liczebności grup, ale nie więcej niż o 2”.

Stwierdzić należy jednak, iż biorąc pod uwagę specyfikę i organizację pracy, konieczność zastosowania odmiennych form i metod pracy i realizowania odrębnej podstawy programowej przez jednego nauczyciela, połączenie klas I, II, III do których uczęszczają uczniowie z [REDACTED] oraz Zespołu Edukacyjno-Terapeutycznego, do którego [REDACTED] [REDACTED] nie potwierdza organizacji pracy Szkoły Podstawowej Specjalnej w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Szprotawie, która tworzy warunki do harmonijnego rozwoju wychowanków.

Analiza dzienników lekcyjnych i specjalistycznych, w których dokumentowany jest przebieg działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej prowadzonej w ww. oddziałach wykazała liczne braki i/lub błędy w ich prowadzeniu, tj. brak zapisów dotyczących realizowanych programów nauczania i nauczycieli prowadzących zajęcia, brak wpisanych lub wklejonych indywidualnych programów zajęć, brak wpisów dotyczących tematyki prowadzonych zajęć, frekwencji na zajęciach, stosowanie niejednolitej formy odnotowywania obecności uczniów na zajęciach, brak podpisów nauczycieli potwierdzających prowadzenie zajęć, niewłaściwe dokonywanie skreśleń, użycie korektora. Dodatkowo ustalono, iż mimo

niezrealizowania zajęć w związku z udziałem w apelu okolicznościowym z okazji Święta Niepodległości, nauczyciele potwierdzili w dziennikach lekcyjnych realizację zajęć wynikających z rozkładu/programu nauczania w danym oddziale. W dziennikach lekcyjnych nauczyciele odnotowują liczbę zrealizowanych godzin podstawy programowej kształcenia ogólnego (w przypadku dokumentowania kształcenia uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim). W dziennikach lekcyjnych nie stwierdzono natomiast żadnych adnotacji dyrektora dotyczących kontroli rzetelności i prawidłowości prowadzenia przez nauczycieli ww. dokumentacji.

Podczas kontroli, dokonując analizy losowo wybranych Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych (w tym dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym, dla których stanowią one podstawę organizacji edukacji i określają podstawę programową na zajęciach edukacyjnych i rewalidacyjnych), ustalono, iż ww. dokumenty opracowane zostały przez zespoły nauczycieli prowadzących zajęcia z danym uczniem. Zawierają charakterystykę uczniów, diagnozę poradni psychologiczno-pedagogicznej wraz ze wskazaniem wydanych zaleceń, diagnozy pedagogiczne postępów i osiągnięć uczniów, cele pracy z uczniem, działania podejmowane w ramach pracy z uczniem, zajęcia rewalidacyjne i specjalistyczne, działania wychowawczo-opiekuńcze, formy i metody pracy, działania wspierające rodziców (opiekunów prawnych) oraz zakres współpracy z rodzicami, ewaluację. Stwierdzono jednakże, iż działania wspierające rodziców uczniów są lakoniczne i przewidują „rozmowy, konsultacje, wsparcie w trudnych sytuacjach, zeszyt kontaktów”, nie zawierają odniesienia do zakresu działań w realizacji zadań określonych w § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych (...). IPET-y nie zawierają form i okresów oraz wymiaru godzin udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej. W przypadku IPET-ów dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym przewidziane do realizacji „zajęcia obowiązkowe” nie są spójne z zajęciami edukacyjnymi określonymi w podstawie programowej. Przedłożone podczas kontroli aneksy do IPET-ów nie potwierdzają dokonania przez zespół co najmniej dwa razy w roku szkolnym okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania uczniów, z uwzględnieniem oceny efektywności udzielanej uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Większość IPET-ów nie jest zatwierdzona przez dyrektora Ośrodka.

W celu sprawdzenia realizacji podstawy programowej w szkole podstawowej dokonano szczegółowej analizy dwóch losowo wybranych oddziałów, ze szczególnym uwzględnieniem okresu 01.11.2016 r. – 11.11.2016 r., w tym:

1. oddziału łączonego klas I-II-III i Zespołu Edukacyjno-Terapeutycznego A, do którego uczęszcza 8 uczniów, w tym: 1 uczeń klasy I, 2 uczniów klasy II, 1 uczeń klasy III, którzy posiadają orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim, 4 uczniów klasy III posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym. Powyższe powoduje konieczność realizacji przez nauczyciela podczas godziny lekcyjnej podstawy programowej kształcenia ogólnego dla klas I-III w zakresie treści nauczania odpowiedni dla klasy I, II i III, dostosowane do potrzeb i możliwości uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, a także podstawę programową kształcenia ogólnego dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym opierającą się na indywidualnych programach edukacyjnych. Dokonując analizy zintegrowanych rozkładów

3

materiałów dla klasy I, II, III na miesiąc listopad oraz zapisów w dziennikach lekcyjnych edukacji wczesnoszkolnej odpowiednio klasy I, II i III ustalono, iż:

- w klasie I nie zrealizowano we wskazanym okresie 11 tematów,
- w klasie II nie zrealizowano we wskazanym okresie 12 tematów,
- w klasie III nie zrealizowano we wskazanym okresie 13 tematów z poszczególnych edukacji określonych w miesięcznych zintegrowanych rozkładach materiałów dla poszczególnych klas. Dodatkowo ustalono, iż tygodniowa liczba godzin realizowana przez nauczycielkę jest niespójna ze Szkolnym Planem Nauczania oraz Aneks nr 1 do Arkusza organizacji.

Analiza porównawcza IPET-ów, zintegrowanych rozkładów nauczania oraz zapisów w dziennikach lekcyjnych wykazała, iż nauczycielka realizuje np. w klasie I - temat „*Smok i jego dom*” gdzie zaplanowała, iż uczniowie wycinają smoka z papieru i montują elementy według instrukcji, budują dom dla smoka w grupach i wymyślają smocze pismo (gdzie w klasie I jest 1 uczeń); w klasie II – temat „*Czytanie opowiadania Anny Onichimowskiej Z głową w chmurach*”, gdzie zaplanowała objaśnienie wyrażenia *chodzić z głową w chmurach*, pisanie wyrazów z ó wymiennym i porządkowanie wyrazów z ó wymiennym w kolejności alfabetycznej; w klasie III – wychowanie fizyczne – „*Cwiczenia gimnastyczne*”. Dodatkowo w tym samym czasie nauczycielka ma obowiązek realizować zadania wynikające z indywidualnych programów edukacyjnych dla 4 uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym z klasy III. Nauczycielka języka niemieckiego, według zapisów w dzienniku lekcyjnym, realizuje na jednej godzinie lekcyjnej z wybranego okresu: z 1 uczniem klasy I temat „*Moje zabawki*”, z 2 uczniami klasy II temat „*Moje ciuchy. W zoo*”, z 1 uczniem klasy III temat „*W supermarkecie*”.

Podczas dokonanej obserwacji lekcji w ww. oddziale klas łączonych I-II-III i ZEW A stwierdzono, iż nauczycielka przeprowadziła lekcję związaną z odrywającą się tego dnia w szkole imprezą integracyjną z przedszkolakami w związku ze Świętem Pluszowego Misia. W trakcie zajęć uczniowie mieli za zadanie rozpoznać na ilustracji i nazwać rodzaje i gatunki niedźwiedzi, o których była mowa podczas spotkania integracyjnego (pluszowy, koala, panda, brunatny, polarny), miejsca ich występowania i sposobu odżywiania. Następnie, w trakcie zabawy na dywaniku, uczniowie wykorzystując przyniesione tego dnia do szkoły pluszowe maskotki oraz naśladując odgłosy wydawane przez różne gatunki niedźwiedzi wykonali piosenkę o niedźwiadku. Kolejnym etapem lekcji było wykonanie pracy plastycznej nt. ulubionego misia. Uczniowie mieli problem z koncentracją, wielokrotnie zmieniali miejsca, nie wszyscy wykazywali zainteresowanie lekcją, przy czym jeden z uczniów wykazał się szeroką wiedzą na zadany temat. Nauczycielka zmuszona była wielokrotnie podprowadzać uczniów do ich miejsc pracy, pomagać im zająć miejsca, zawiesić plecak, odłożyć chlebak, powtarzać polecenia, podawać przybory plastyczne, pomagać wykonywać pracę plastyczną. Zauważono, iż nauczycielka chwaliła każdy nawet najmniejszy postęp pracy uczniów, wspierała i naprowadzała uczniów.

Ustalono, iż temat zajęć nie został ujęty w zintegrowanym rozkładzie materiału żadnej z klas. W trakcie rozmowy nauczycielka wyjaśniła, iż w trakcie zajęć zrealizowała elementy podstawy programowej: z edukacji polonistycznej (tworzenie wypowiedzi w formie ustnej), edukacji przyrodniczej (nazywa i wyróżnia gatunki zwierząt, w tym egzotycznych), edukacji muzycznej (śpiewa proste melodie z pamięci, wyraża ruchem nastroj i charakter), edukacji plastycznej (podejmuje działania twórcze).

Podczas kontroli przeprowadzono również rozmowę z uczniami ww. oddziału, którzy stwierdzili, że „*lubią swoją panią*”, „*lubią śpiewać i rysować*”, „*lubią kiedy pani się uśmiecha*”, trudno im było jednak skupić dłuższą uwagę na zadawanych pytaniach.

Dokonana obserwacja zachowań, możliwości i potrzeb uczniów, sprawności i umiejętności uczniów połączonego oddziału nie pozwala potwierdzić możliwości właściwej realizacji różnych podstaw programowych oraz wykonania zaplanowanych przez nauczycieli działań, których realizację potwierdzili wpisami w dziennikach lekcyjnych.

2. oddziału klasy [REDAKTED] „autystycznej”, do której uczęszcza dwoje uczniów. Podczas obserwowanych zajęć nauczyciel realizował jednocześnie podstawę programową kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych oraz podstawę programową kształcenia ogólnego dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkołach podstawowych i gimnazjach. Zgodnie z tygodniowym planem lekcji nauczyciel prowadził lekcję przyrody z uczennicą posiadającą orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na autyzm oraz lekcję plastyki z uczniem posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na niepełnosprawności sprzężone – autyzm i upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym. W czasie gdy nauczyciel prowadził lekcję z jednym z uczniów, drugim dzieckiem opiekowała się pomoc nauczyciela. W sali umieszczono dwa stoliki do pracy oraz wydzielono miejsce do zabaw i relaksu. Na jednym ze stolików znajdowała się praca plastyczna, przy drugim stoliku nauczycielka prowadziła lekcję przyrody, wskazywała dziewczynce fragmenty tekstu do przepisania, kontrolowała tę czynność. Następnie podeszły do umywalki i dziewczynka napełniała butelkę wodą, wylewała wodę, obserwowała wodę i butelkę, nauczycielka zadawała pytania, na które dziewczynka reagowała gestem, ale nie słownie. Po powrocie do stolika dziewczynka ponownie przepisywała słowa, pokazywała swoje niezadowolenie, uderzała się w głowę. Nauczycielka formułowała krótkie polecenia, wyjaśnienia. W tym czasie chłopiec ćwiczył czynności samoobsługowe, ubierał skarpetki, kaptcie, opiekunka również wydawała krótkie polecenia, starała się skupić uwagę dziecka na wykonywanej czynności. Chłopiec był pobudzony ze względu na obecność obcej mu osoby, rzucał przedmiotami, manifestował krzykiem swoje niezadowolenie, pojawiła się również autoagresja (gryzienie swoich dłoni), w związku z tym obserwacja została przerwana przed zakończeniem zajęć. W ramach czynności kontrolnych dokonano analizy dokumentacji przebiegu nauczania dla tej klasy. *Szkolny plan nauczania dla Szkoły Podstawowej Specjalnej w SOSW w Szprotawie dla uczniów niepełnosprawnych z autyzmem* na II etap edukacyjny przewiduje wyższy niż minimalny wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą oraz prawidłowy tygodniowy wymiar zajęć. Analiza zapisów w *Dzienniku lekcyjnym klasy IVa* oraz *Harmonogramu tematów lekcji przyrody w klasie IV szkoły podstawowej* potwierdza realizację podstawy programowej kształcenia ogólnego z przyrody z uwzględnieniem możliwości i potrzeb uczennicy. *Szkolny plan nauczania dla Szkoły Podstawowej Specjalnej w SOSW w Szprotawie dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym* na II etap edukacyjny także przewiduje wyższy niż minimalny wymiar obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz prawidłowy tygodniowy wymiar zajęć. Analiza zapisów w *Dzienniku lekcyjnym klasy IVa* wskazuje jednak nieprawidłowości. W ww. szkolnym planie zaplanowano 6 godzin funkcjonowania w środowisku w tygodniu, w cyklu edukacyjnym 798 godzin (minimalny wymiar 600 godzin), natomiast zapisy w dzienniku lekcyjnym wskazują na realizację 7 godzin funkcjonowania w środowisku w tygodniu. Nieprawidłowości stwierdzono także w zakresie techniki. W ww. szkolnym planie nauczania zaplanowano 5 godzin techniki, minimalny wymiar obowiązkowych zajęć edukacyjnych dla techniki wynosi 480 godzin na II etap edukacyjny, w SOSW zaplanowano – 570 godzin. Zapisy w dzienniku lekcyjnym jednak wskazują na prowadzenie 4 godzin tego przedmiotu tygodniowo. Zgodnie z ww. szkolnym planem nauczania prowadzenie 4 godzin zajęć edukacyjnych tygodniowo w cyklu edukacyjnym zamknąć się w 456 godzinach w II etapie,

5

co nie jest zgodne z minimalnym wymiarem zajęć techniki (480 godzin), a także ogranicza możliwości realizacji podstawy programowej.

Podczas czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia sprawowania nadzoru pedagogicznego dyrektora Ośrodka, w szczególności w zakresie realizacji podstawy programowej w szkole podstawowej. Na podstawie przedłożonego *Planu nadzoru pedagogicznego* ustalono, iż dyrektor zaplanowała monitorowanie realizacji podstawy programowej poprzez „kontrolę dokumentacji i obserwacje” w okresie grudzień-maj. Zgodnie z Załącznikiem nr 4 do ww. dokumentu dyrektor zaplanowała „obserwacje prowadzonych przez nauczycieli zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych (...), w tym m.in. w zakresie realizacji podstawy programowej” – w listopadzie br. zajęcia specjalistyczne prowadzone przez psychologa, pedagoga, w grudniu – zajęcia prowadzone przez logopedów, w styczniu – zajęcia prowadzone przez nauczycielkę języka polskiego i bibliotekarza, co z kolei jest niespójne z Załącznikiem nr 7 pn. „*Harmonogram obserwacji zajęć*”, w którym dyrektor zaplanowała np. obserwację zajęć psychologa na październik br. Dyrektor, na dzień kontroli, nie prowadzi innych form kontroli realizacji przez nauczycieli podstawy programowej, nie monitoruje osiągnięć uczniów, nie sprawdza stopnia spełniania zalecanych warunków realizacji podstawy programowej, stąd w trakcie obserwacji zajęć w klasie I-II-III i ZET A ustalono m.in. brak kącików tematycznych, w sali dostępny jest jedynie radiomagnetofon, brak komputerów z dostępem do Internetu. Dyrektor wyjaśniła, iż pełni funkcję dyrektora od 01 lipca br., stąd nic miała jeszcze możliwości podjęcia stosownych działań w zakresie kontrolowania realizacji podstawy programowej.

Reasumując, w trakcie czynności kontrolnych nie potwierdzono właściwej realizacji podstawy programowej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym w szkole podstawowej. Stwierdzono liczne nieprawidłowości w prowadzeniu dokumentacji szkolnej, nieściśności w realizacji Szkolnego Planu Nauczania, niewłaściwe opracowanie Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych. Dyrektor niewłaściwie sprawuje nadzór pedagogiczny, zarówno w zakresie monitorowania realizacji podstawy programowej, jak i kontrolowania przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa i wykonywania ich zadań, w tym prawidłowego prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania.

4. Wydane zalecenia:

1. Zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty* (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.) w związku z art. 33 ust. 2 pkt. 2 ww. ustawy oraz § 24 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. *w sprawie nadzoru pedagogicznego* (Dz. U. z 2015 poz. 1270) zaleca się sprawować nadzór pedagogiczny w zakresie realizacji podstaw programowych i ramowych planów nauczania oraz kontroli przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej Ośrodka. **Termin realizacji zalecenia:** od dnia otrzymania protokołu kontroli z uwzględnieniem § 19 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. *w sprawie nadzoru pedagogicznego* (Dz. U. 2015 r. poz. 1270).

5. Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia w zakresie nieobjętym kontrolą:

Nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w zakresie nieobjętym kontrolą.

6. Pouczenie:

1. Dyrektor szkoły lub placówki może zgłosić Lubuskiemu Kuratorowi Oświaty w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole.
2. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń lub otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu wniesionych zastrzeżeń, jest obowiązany powiadomić Lubuskiego Kuratora Oświaty o sposobie realizacji zaleceń, a także organ prowadzący szkołę lub placówkę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.

7. Protokół podpisali:

DYREKTOR
Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego
im. Heleny Drzymały
.....
(pieczęćka i podpis dyrektora szkoły lub placówki)
Zamy, 05.11.2016, mgr Aleksandra Hucal
(miejsce, data podpisania protokołu)

STARSZY WIZYTATOR
B. Kulasa
mgr Beata Kulasa

STARSZY WIZYTATOR
M. Paulita-Jaworska
Marzena J. Paulita-Jaworska

.....
(pieczęćka i podpis kontrolującego)
Zamy, 5.11.2016
(miejsce, data podpisania protokołu)

8. Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor kontrolowanej szkoły lub placówki, drugi włącza się do akt kontroli.

DYREKTOR
Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego
im. Heleny Drzymały
w Świdawie
Poświadczam odbiór protokołu kontroli:
Zamy, 05.11.2016, mgr Aleksandra Hucal
(miejsce, data, podpis i imienna pieczęćka dyrektora szkoły lub placówki)